

Blog:

onze gevederde vriendjes

www.traumatrainingen.nl

Onze gevederde vriendjes

Tijdens ons schrijfverblijf op een zonnig eiland raken Ingrid en ik gefascineerd door de groene grasparkietjes die een paar keer per dag op de rand van ons balkon landen om pistache nootjes te snoepen. Al gauw herkennen we ze aan hun verenkleed maar nog meer aan hun gedragingen en sparren over wat we zien gebeuren. Het is echt bijzonder om van dichtbij te zien welke strategieën parkieten hanteren om hun behoeftes te vervullen. Indrukwekkend hoe ze als “persoontje” zijn maar ook hoe ze functioneren in deze kleine sociale context. Ze doen eigenlijk helemaal niet zo anders als dat wij mensen ook doen.

We raken maar niet uitgekeken en hebben een grote voorraad aan nootjes ingeslagen om het gedrag te kunnen blijven observeren. We blijven tenslotte gedragsanalisten!

Bella is een schuchter klein vrouwtje dat iedere keer weer achter in de rij aansluit en andere parkietjes voor laat gaan. Zelfs als er een laatkomer

komt landen doet ze al een paar pasjes achteruit. Pas als de meesten vertrokken zijn durft ze dichterbij te komen en haar nootjes te halen. Als het een mens was geweest zou je kunnen zeggen dat ze zichzelf niet belangrijk genoeg vindt om haar plek in te nemen of misschien de vaardigheden mist om voor zichzelf op te komen waar door ze zomaar een speelbal van haar omgeving zou kunnen worden.

Bruutje mist zijn linker pootje maar houdt zich meer dan goed staande. Te goed want hij is erg agressief naar zijn mede parkieten en hoewel hij de nootjes erg waardeert kwettert hij ook aanvallend naar ons. Bruutje heeft vast ooit veel pijn gehad toen hij zijn pootje verloor en als hij daarbij heeft moeten vechten voor zijn leven snappen wij goed dat hij de wereld als een vijandige plek ervaart. Als je zo'n trauma hebt meegemaakt dan verlies je al heel snel het vertrouwen in je omgeving en kun je zelfs goed bedoelde nootjes maar nauwelijks aannemen. Bruutjes agressie is zijn boze buitenkant tegen verdere kwetsingen. We blijven hem rustig zijn nootjes aanbieden hoe boos hij ook kwettert en het lijkt alsof hij al een heel klein beetje toenadering zoekt.

Eddie is een lief parkietje. Hij komt vol vertrouwen op onze handen zitten en pakt een nootje aan. Het opeten doet hij op de balkonrand maar zodra hij het nootje in zijn pootje pakt laat hij zich het keer op keer afpakken door de wat brutalere jongens en meisjes. We zien een interessante paradox tussen vertrouwen en het gebrek aan het bewaken van zijn grenzen. Wel mooi dat hij steeds weer open blijft staan voor het verbinden, ondanks dat hij er zelf iedere keer bij inschiet. Blijkbaar heeft toch het vertrouwen steeds weer een nootje te krijgen de overhand. Maar wat als de nootjes schaars worden? Heeft hij dan de vaardigheid voor zichzelf op te komen?

Mow is een nieuwkomer. Hij is wat kleiner dan de rest. Misschien nog jong. Hij oogt aarzelend en schuchter. Na een paar dagen pakt hij wel het

nootje aan maar weet niet goed wat hij er mee moet. Hij blijft wat heen en weer wippen met het nootje in zijn bek. Het is zowel aandoenlijk als leerzaam om te zien hoe hij worstelt met het concept van het eten van de nootjes op de 'juiste' manier. Hij heeft al geprobeerd om het neer te leggen maar dan pikt een ander parkietje het af. De truc is om het nootje in zijn pootje te houden en dan af te knabbelen, net zoals de anderen dat meestal doen. We vinden het echt zo leuk om te zien dat hij heel aandachtig naar de anderen kijkt en af en toe een onhandige poging doet om zijn pootje op te tillen. Hij heeft de vaardigheden nog niet. Maar we weten zeker dat hij deze gaat ontwikkelen door het gedrag van anderen te observeren. Blijft wel de vraag het gedrag van wie. Bruutje lijkt ons niet het beste voorbeeld voor Mow.

Geesje neemt het nootje niet aan. Komt eigenlijk alleen maar kijken. Durft ze niet? Is er iets wat haar weerhoudt? Heeft ze geen vertrouwen meer in goedheid? Angst voor het onbekende of een gebrek aan zelfvertrouwen? Mag ze niet? Is er misschien een sociale hiërarchie of sociale druk binnen deze kleine parkietengemeenschap die wij niet gezien hebben of we misschien helemaal niet kunnen zien omdat we er te weinig van af weten? Kan ze niet? Zijn er misschien beperkingen? Voelt ze zich niet lekker of snapt ze nog niet goed wat er gebeurt op ons balkonnetje? Hoeft ze niet? Misschien heeft ze een ander adresje voor lekkers en komt ze gewoon voor de gezelligheid. Achter gedrag zit altijd een bepaalde motivatie. Gedrag is taal. Ook bij parkietjes.

Gijs, onze ongecompliceerde gevederde vriend, kiest voor een grappige directe benadering. Hij komt aanvliegen, slaat het balkonrandje over en komt gewoon naast je zitten om vervolgens bedelend te kwetteren om een nootje. Natuurlijk met een schuin kopje en glimmende oogjes. Gijs komt goed voor zijn belangen op en steekt het assertief in. Zijn communicatie is luid en duidelijk. We kunnen beiden niet om zijn charmes heen. Gijs heeft ons in zijn zak. Zijn gedrag zet ons echter ook aan het

denken over de dunne lijn tussen assertiviteit en opdringerigheid. We kunnen ons voorstellen dat het gedrag van iemand “met de neus vooraan” en op die op zijn wenken bediend wil worden irritatie en conflicten oproept. Maar eens kijken wat we over een weekje van zijn gedrag zijn gaan vinden.